

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Thomæ Tamburini Societatis Iesu Siculi
Caltanisettensis, In Alma Vniversitate nobilis Civitatis
Messanæ, Theologiæ Primarij Professoris. Explicatio
Decalogi Duabus distincta partibus**

In qua omnes ferè conscientiæ casus, ad decem Præcepta pertinentes,
mira brevitæte, claritate, & quantum licet, benignitate declarantur

Continens sex Libros posteriores in Decalogum, id est, expositionem
præceptorum secundæ tabulæ

Tamburini, Tommaso

Monachii, Anno M.DC.LIX.

Quo ad restitutionis obligationem, n. 9.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39995

ata per hoc Concilij decretum, sed so-
lum facere contra charitatem numero
precedente declaratum.

*Trid. sess. 25. c. 18. de qua fuisse Sae-
re 7. l. c.*

Quoad restitutionis obligationem,

9. Veniamus jam ad aliud caput de
restitutione. Affero, precibus simili-
busque blandimentis, sine vi vel frau-
de dissuadentem alicui ingressum, vel
suadentem egressum, ad nullam resti-
tutionem / obligari. Non ipsi egresso,
vel non ingresso, quia contra eum,
cum ipse voluntarie assentiatur, nulla
injustitia committitur; quare nulla
restitutionis obligatio enascetur, quæ
ad solam injustitiam consequitur.
Non ipsi religioni (quidquid & alij
in contrarium sentiant) quia neque
contra ipsam hoc modo injustitia fit:
cum enim peccatum hujus consulen-
tis, seu allicientis non sit aliud, nisi
cooperari ad egressum Religiosi, vel ad
non ingressum, cum ejusmodi egres-
sus, vel non ingressus non sint peccata
contra justitiam, sed ad summum con-
tra divinam inspirationem, vel con-
tra votum, nec erit contra justitiam,
peccatum ad illas actiones permoven-
tis. Pluribus hæc prosequuntur Do-
ctores laudati: mihi autem hætenus
disputasse, sufficiat, quo, amantissima
filia, noscas, vim nullam adversus pi-
um propositum tuum à quopiam af-
ferri licite posse.

*Less. Sanc. alijq. apud de Lugo de
just. t. 1. d. 9. sec. 3. Petr. Navar. Ban-
tes, alijque apud Dicastillum li. 2. de*

10. Hæc aliaque similia Hierothe-
us; quæ ita permoverunt patrem Plu-
togenem, ut is Metildæ sacrum velum
assumendi bonam veniam se conce-
surum sponderit. Et cert. statim ac
in urbem ab agro post mensem regres-
sus est, constituta ei pingui dote, pro-
misso sterit. Tu vero hic suspice, Le-
ctor, divina consilia. Tam diu vitam
duxit Plutogenes senex, ut hanc
sanctissimam puellam jam grandiore
ætate provecctam, totius monasterij,
quod sub nomine & tutela sancti Sal-
vatoris à nostro Panormitano Colle-
gio non multis passibus distans, celeberr-
est Panormi, viderit præfecturam a-
gere, hoc est, vulgari vocabulo, Abba-
tissam, eo prorsus tempore, quo ejus-
dem filius Hermagoras Antistes, ut
modo memini, admirabili prudentia
ac singulari morum probitate Panor-
mitanam Ecclesiam gubernabat.

11. Illud animadversione dignum
porro est: vidisti enim, amice Lector,
consilio, opera, autoritate doctissimi
Theologi moralis, quo hæc pientissi-
ma familia pro expiatione peccatorum
utebatur, quam multa fortunatum
exitum, ultra omnem expectationem,
sortita sint. Tantum ergo præstat, sa-
pientibus viris ac pijs animas fidelium
instruendas regendasque committere.
Nam propterea Theologos morales,
qui huic operi insudant, atq; in edocē-
dis instituendisq; confessarijs permaxi-
mè laborât, magni faciant (absit verbo
invidia) velim omnes Tu, qui mea hæc
legis,

legis, si adolescens es, ac tyrocinium tantæ scientiæ ponere jam decrevisti, eorum limina tere, eos sæpe interroga, illorum lectionibus assidue ac frequenter assiste, quo aptior ad tantum munus animas regendi, quo nullum est excellentius, efformeris.

12. Iam vero dum avidis auditorum auribus, quæ retulimus, aliaque plura propinaret Hierotheus, ex cuius ore magis, quam ex Platone, melle dulcior, ob inditum à natura leporem, fluebat oratio, vergebat ad occasum sol, atque à vicinis montibus, arboribusque longiores se demittebant umbræ. Quare Theologo dicenti quies, familiæque pro suo cuiusque libitu consueta ambulationes per amena viridarij spatia concessæ sunt. Quorum exemplo, & mihi à benigno lectore, ne plus nimio in scribendo desudem, tantillum, oro, quietis, absoluto jam Dialogo, permittatur.

CAPVT TERTIVM.

Quid parentes filijs, quid conjuges conjugibus invicem debeant, &c.

VT valde obvia, & omnibus pœne cognita prætermittam, eadumtaxat compendiosè differram de patre ac matre, nec aliqua subricebo de marito & uxore, quæ nonnullæ explicationis luce pro tyrohibus indigere videbuntur.

§. I.

Pater quoad alimenta filij, ejusdemque exheredationem & vota.

Pater filio legitimo.

QUoad patrem, quæret quis primò, an pater teneatur alimenta præstare filio legitimo? Respondeo, teneri, *a* etiam si filius authoritate principis fuerit proscriptus; etiam si fuerit excommunicatus, etiam si dissipaverit ea, quæ pater forte eidem assignaverat pro alimentis, etiam si filius potuerit sibi suo labore, vel aliunde providere, re ipsa tamen non providit. Ratio horum & similium est, quia adhuc filius est, & pars patris, de jure naturæ patris commendatus, excipe quædam nu. 8. Quod si pater bonis careat, polleat vero mater, hæc succedit in hac obligatione, & utroque deficiente, avi, vel alij progenitores paterni, & his quoque deficientibus, avi progenitoresve materni; addit Azor, *b* & tandem consanguinei propinquiore, id quod, nisi forte intelligas fratres, sorores, ac patruos, *c* durum mihi videtur, si filius habeat unde vivat, liberabitur pater, materve, alijque ab alimentis porrigendis, quia cessat tota causa, nempe filij necessitas.

e Azor. p. 2. l. 2. c. 4. q. 7. b Idem ib. c. 5. q. 8.

2. Nomine autem alimentorum hic cc veniunt victus, vestitus, domus, lectus, medicinæ, impensæ funeris, imo & uxoris filijque sustentatio: atque hæc omnia juxta cujusque conditiones; ita, ut filio nobili debeantur famuli, & pædagogus, & libri, & impensæ necessariae ad studendum, & juxta morem patriæ, etiam equus.